

Ägardirektiv för Vatten och Miljöresurs AB

1. Allmänt

Bolaget ägs av Bergs, Bräckes och Härjedalens kommuner och är en del av kommunernas verksamhet och ska beakta detta. Bolagets verksamhet regleras, utöver lag och bolagsordning, av direktiv utfärdade av kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen, fastställda av bolagsstämman, samverkansavtal mellan kommunerna och bolaget, aktieägaravtal och i förekommande fall avtal mellan kommunerna och bolaget.

2. Inriktning

Ansaret för bolagets organisation åvilar enligt aktiebolagslagen bolagets styrelse. Styrelsen har att utveckla bolagets organisation och verksamhet så att de bästa förutsättningar för bolagets ändamål tillgodoses samt att ett förtroendefullt samarbete mellan ägarkommunerna och styrelsen kan råda.

Bolagets verksamhet regleras främst av bolagsordning och aktieägaravtal, verksamhet som inte är förenlig med dessa får inte bedrivas. Bolaget får inte heller bedriva spekulativ verksamhet eller verksamhet som inte är förenlig med den kommunala kompetensen. Bolaget är skyldigt att utföra de uppdrag som bolaget tilldelats av dess ägarkommuner. Verksamheten ska bedrivas åt ägarkommunen/i ägarkommunens ställe.

Bolagets ändamål är att, med iakttagande av kommunala principer i kommunallagen och annan relevant lagstiftning för ägarkommunerna långsiktigt ansvara för förvaltning, drift, underhåll och genomföra investeringar i ägarkommunernas allmänna va-anläggningar och avfallshantering i enlighet med bolagets föremål.

3. Extraordinär händelse

Bolaget ska aktivt kunna ställa resurser till förfogande vid framtagande av risk- och sårbarhetsanalyser och kris- och beredskapsplanering, vid deltagande i kommunövergripande stab för hantering av pågående händelse, vid planering av framtida civilt försvar och andra behov kopplat till ledning och styrning.

4. Samverkan

Ett samverkansavtal har upprättats mellan ägarkommunerna och bolaget som beskriver bolagets uppdrag och som reglerar ansvarsförhållanden mellan ägarkommunerna och bolaget utöver det som framgår av bolagsordningen.

Utöver vad som framgår av samverkansavtalet ska bolaget:

- samordna verksamhet med kommunens övriga verksamheter för att uppnå positiva synergieffekter;

Bolaget ansvarar för drift och underhåll av brand- och spolposter som behövs för spolning och övrigt underhåll av ledningsnätet. För övriga brandposter utför Bolaget drift, underhåll och förnyelse på uppdrag kommunen. Kostnaden för detta debiteras kommunen enligt särskild överenskommelse. Noteras att brandvattensförsörjningen inte ingår i de tjänster som VA-kollektivet ska bekosta enligt lagen om allmänna vattentjänster.

Bolaget ansvarar för insamlingen av kommunalt avfall som ej är under kommunalt ansvar, från ägarkommunerna. Så som förpackningar som uppstår i den kommunala verksamheten. Kostnaden för detta debiteras kommunen enligt särskild överenskommelse.

5. Mål

VA- och avfallsarbetet i kommunerna ska vara långsiktigt hållbart, såväl ekonomiskt som miljömässigt.

Bolaget ska utföra sin verksamhet och tillhandahålla tjänster så att bolaget långsiktigt bidrar till att främja hållbar utveckling och tillväxt inom kommunen samt i regionen. Verksamheten ska vara långsiktigt effektiv och klimatriktig samt bedrivas kostnadseffektivt med hög kvalitet.

6. Budget och verksamhetsplan

Bolaget ska årligen anta budget och verksamhetsplan för de närmaste fem räkenskapsåren, varav det första detaljplaneras och budgeteras. Budget och verksamhetsplan kompletteras med ett årshjul för planerade aktiviteter. Bolaget ska vara delaktigt i kommunernas budgetprocess och, i normalfallet, få besked om räntenivåer under våren samt besked om investeringsutrymme och utrymme för driftkostnader under tidig höst.

Budgetavvikelser kommuniceras löpande via månatligt följebrev till fakturan. Avvikelser från budget eller andra kalkyler, som inte kan anses som oväsentliga, ska omgående anmälas till kommunen.

Bolaget ska tillsammans med kommunerna bidra med att skapa ett jämnt flöde av plus- och minusresultat i respektive kommuns kollektiv för att exempelvis minska bördan av att återställa över/underuttag. Över/underuttag ska återställas inom tre år om inte lagstiftningen säger annat. Om det anses befogat kan budget sättas med under- eller överskott för att reglera tidigare års över/under uttag.

7. Medelsförvaltning och finansiering

Styrelsen ska se till att bolagets medelsförvaltning sker på ett effektivt sätt och med tillfredsställande säkerhet.

Styrelsen ska fastställa finanspolicy för bolaget och regler för penninghanteringen.

8. Underställningsplikt

Bolaget ska se till att kommunfullmäktige eller annat behörigt kommunalt organ får ta ställning innan sådana beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt fattas. Råder olika uppfattningar i bolagsstyrelsen om en fråga är av sådan art att fullmäktiges ställningstagande bör inhämtas, ska detta ske om minst två (2) av styrelsens ledamöter begär det. Minoritetsskyddet gäller inte frågor där fullmäktiges ställningstagande redan har inhämtats.

Sådana beslut kan bland annat avse ärenden som rör

- bildande och förvärv samt avyttring av hel- eller delägt dotterbolag,
- planer på ny eller ändrad inriktning av bolagets verksamhet,
- köp, försäljning och/eller investeringar större än 100 prisbasbelopp
- ändring av bolagsordning
- övriga frågor av principiell beskaffenhet eller av större vikt.

9. Informationsskyldighet

Kommunfullmäktige ska hållas väl informerade om bolagets förhållanden och utveckling. Det ankommer på kommunstyrelsen att vid de tidpunkter och i de avseenden som fullmäktige bestämmer svara för sådan information. Bolagets styrelse ska också på anmodan lämna fullmäktige information.

Det åligger vidare bolaget att till kommunstyrelsen snarast översända:

- protokoll från bolagsstämma
- protokoll från styrelsesammanträde
- bolagets årsredovisning
- revisionsberättelse
- granskningsrapport
- delårsrapport per den månad som kommunen meddelar
- underlag till kommunens sammanställda redovisning inom tid och med den utformning som kommunen meddelar.

10. Förvaltningsberättelsen

Bolaget ska senast i maj varje år överlämna sin förvaltningsberättelse till kommunen. Utöver vad som stadgas i aktiebolagslagen ska förvaltningsberättelsen redovisa hur verksamheten bedrivits och utvecklats mot bakgrund av de i bolagsordningen och dessa direktiv antagna syften och ramarna för desamma.

Särskild vikt ska läggas vid hur verksamheten varit förenlig med det kommunala ändamålet och utförts inom ramarna för den kommunala kompetensen. Uttalandet ska vara utformat så att det kan läggas till grund för lekmannarevisorernas granskning liksom för kommunstyrelsens uppsikt enligt kommunallagen.

11. Granskningsrapport

Bolagets lekmannarevisorer ska, utöver vad aktiebolagslagen stadgar, mot bakgrund av det kommunala syftet med bolagets verksamhet, pröva om denna utövats på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synvinkel tillfredsställande sätt. Granskningsrapporten ska innehålla uttalande om hur denna prövning utfallit samt om bolagets utveckling mot bakgrund av uppställda mål.

Lekmannarevisorerna ska vidare pröva om bolaget bedrivits på ett ändamålsenligt sätt utifrån de syften som angivits i bolagsordningen och i dessa ägardirektiv samt utifrån de kommunala befogenheter som utgör ram för verksamheten. Lekmannarevisionen ska snarast uppmärksamma kommunen på om bolaget brister i något avseende.

12. Ägardialog

Bolaget ska minst en gång per år träffa de samverkande kommunernas representanter för att behandla frågor av strategiskt och gemensamt intresse. Bolagets ordförande eller VD kallar till ägardialog. Vid dessa möten ska bolaget redovisa en uppföljning av ekonomin och verksamheten i övrigt samt planerade insatser utifrån ägardirektiv och verksamhetsplan. Respektive kommuns representanter ska vara kommunstyrelsens ordförande, kommunstyrelsens vice ordförande, oppositionsråd, samt kommunchef.

13. Kommunstyrelsen uppsiktsplikt

För att kommunstyrelsen ska kunna fullgöra sin uppsiktsplikt enligt kommunallagen ska bolaget fortlöpande och på kommunstyrelsens begäran informera om bolagets ekonomiska och verksamhetsmässiga utveckling. Informationen kan lämnas skriftligt eller vid sammanträden som kommunstyrelsen kallar bolagets företrädare till.

Kommunen har rätt att ta del av bolagets handlingar och räkenskaper samt i övrigt inspektera bolaget och dess verksamhet.

Bolaget är vidare skyldigt att löpande informera kommunstyrelsen om väsentliga händelser i verksamheten och i frågor som eventuellt kan bli föremål för kommunfullmäktiges ställningstagande innan beslut fattas av bolaget

Kommunstyrelsens granskningsrätt och bolagets informationsskyldighet omfattar inte handling eller förhållande för vilket gäller sekretess enligt lag.

14. Verkställande direktör och styrelse

Det är kommunens ansvar att tillsätta en styrelse med förutsättningar att ta tillvara bolagets och kommunens intressen samt att ge styrelsen mandat att aktivt verka inom givna ramar.

Bolagsstyrelsen ska årligen fastställa en arbetsordning för sitt arbete samt i skriftlig instruktion ange arbetsfördelningen mellan styrelsen och verkställande direktören.

Av vd-instruktionen ska bland annat framgå när eller om remisser till bolaget bör behandlas i

styrelsen och att vd åläggs att för styrelsen anmäla de beslut som han eller hon fattat i frågor av större betydelse. Anmällda beslut ska tas upp i styrelsens protokoll.

Styrelsen ska årligen utvärdera verkställande direktörens insatser, varvid endast styrelsens ledamöter ska närvara

15. Allmänhetens insyn

Bolagets arbetssätt ska präglas av öppenhet om inte affärsmässighet eller sekretess föranleder annat. Information till medborgarna och media ska vara en naturlig del i verksamheten.

Allmänna handlingar ska utlämnas och förvaras enligt dokumenthanteringsplan som styrelsen fastställer.

Bolaget ska följa Härjedalens kommuns riktlinjer för hantering av arkiv. Kommunstyrelsen i Härjedalens kommun är arkivmyndighet.